ad bellandū vicioſa ē:ſcd̄m illd̄ .p̄s.
Diſſipa gentes q̄ bella volunt. Hinc
ro̅.xij. dicit̄. Non vos defendentes ka-
riſſimi: ſ; date locū ire. Noli vinci a
malo: ſ; vince ī bono malum. Et bre-
uiter valde pfectoꝝ eſt non delectai
in malo alterius qui iniuſte ſibi ma-
lum intulit. Nec aliquis excuſatur ſi
malum intēdit illius qui ſibi iniuſte
intulit malum: ſicut non excuſat̄ ali-
quis ꝑ hoc ꝙ odit ſe odientem. Inq̄n-
tum ergo iniuria in aliquem illata
ad eius pſonam ptinet. debet eā to-
lerare pacienter ſi expediat̄. Inq̄ntū
vero vergit in dehonorationem dei ꝯ
nocumentū pximi debet cū magna
cautela expiari: ꝙ vt dictū eſt vin-
dicatio eſt virtus multum difficilis.
Vid. 2a2e. q. 108. In hoc eni̅ virtus vin-
dicatōis ꝯſiſtit. vt hō ſ̄c'oēs ēcūſtāti-
as debitā mēſurā in vīdicando ꝯſ-
uet: eciam vbi certus ē ꝙ iuſte vin-
dicte locus ſit. Rixa ſm yſ. a ritu cani-
no dicit̄: vnde rixoſus ille ē qui ſem-
per paratus eſt ad contradicēdū: iurgio
delectat̄ et puocat ꝯtendentem ⁊ ul-
timū verbum hr̄e cupit. Sanct9 thōs
2a2e. q. 41. addit. ꝙ vltra hoc eciā ad-
dit ꝯtradcōem in factis ſm gloſam
gal. v: vbi dicit̄. ꝙ rixe ſūt quādo ex
ira inuicē ſe paciūt. Et ideo rixa vi-
det̄ eſſe qddā puatū bellū. qd̄ int̄ pri-
uatas pſonas agit̄. Nec ex aliq̄ pub-
lica auctoritate ſ; magis ex īordina-
ta volūtate. Et ideo rixa ſemp impor-
tat peccatū: Et in eo qd̄ quis alteꝝ in-
uadit iniuſte eſt peccatū mortale. In-
ferre eni̅ nocumentū pximo eciā ope
manuali. non ē abſq; peccato mortali.
In eo autem q̄ ſe defendit. poteſt eſſe
ſine peccato. et q̄nq; cū peccato venia-
li. ⁊ q̄nq; eciam cum peccato mortali: ſm
diuerſū motum animi eius ⁊ diuer-
ſum modum ſe defendēdi. Nam ſi ſo-
lo animo repellendi iniuriā illatam
et cū debita moderatione ſe defendat:
non eſt peccatum. Si vero cum ani-
mo vindicte vel odij vel cum exceſſu
debite moderationis ſe defendat ſem-
per eſt peccatum: ſ; veniale q̄dem qn̄
aliq̄s leuis motus odij vel vindcē ſe
immiſcet. vel cū nō multū excedit mo-
deratam defenſionem: mortale aūt qn̄
obfirmato animo in impugnantem
inſurgit ad eum occidendum vel eci-
am grauiter ledēdum. Hec rixa fili-
a eſt ire: vt dicit ḡg'. 31. mor. Et ideo in-
nuit̄ pu. xv: Vbi dicit̄. Vir iracūdus
ideſt ira plen9: puocat rixas. Qui āt
caute ꝯuerſari nouit ab huiuſmodi
ſe cuſtodiat: ne in ignem eius ligna
ſtruat. Capl'm. 20.

Sedicio diſcordiā īportat multi-
tudinis ciuilis. in tantū vt ad
pugnam ſe pparent: ⁊ ptinet ad eos
q̄ contra iuſticiam ⁊ cōe bonū huiuſ-
modi diſcordiam parant. Et ē ſem-
per mortale et grauiſſimū peccatū vt
dicit ſcūs thōs q. 42: ꝙ ex malicia p-
cedit. et bonū multitudīs qd̄ diuini9
eſt q̄ vnius pturbat. Vnde ſedicio-
ſus ſm yſ. dicit̄ q̄ diſſentionem ani-
moꝝ facit. et diſcordias gignit. Et ſm
glōm ij. cor. xij. applicat̄ iſte termi9
ſeditio ad tumultus populoꝝ: qui ad
pugnam vel uadunt vel ſe pparant.
Et nota ꝙ ſicut non dicit̄ rixoſus q̄
iuſte ſe defendit ꝯtra vnū: ſic eciā nō
dicunt̄ ſedicioſi q̄ contra ſedicioſos
rē publicā defēdūt. Cetera vid̄ v. ſup.

Scādalū eciā ꝑ ſcūm thōm 22ᵉ·q·
43·caritati cōtrariat̄.et pacem tur-
bare ſolet:et multas ꝯplexitates et
difficultates in actibus moralibus
generat·Vn̄ ꝑ̄ intētionē beati ieoni
ſic diffinit̄·Scādalū eſt dictum vel
factū minus rectum ꝑ̄bens occaſio-
ſionē ruine.Et dr̄ a greco noīe ſcāda-
lon qđ nos offēſionē ꝉ ruinā vel īpēſi
onē pedis poſſumus dicere.Contigit
eīm ꝙ qn̄ aliq̄s obex ponit̄ alicui ī via
corꝑali·cui īpigens diſponit̄ ad ruinā:
Et talis obex dicitur ſcandalum.Et
ſimilit̄ in ꝓceſſu vie ſpiritualis con-
tigit aliq̄z diſponi ad ruinam ſpiri-
tualē ꝑ dcīm vel factū alt̄ius:Inq̄n
tū ſciȝ aliq̄s ſua āmonicōe vel induc-
tione ā exēplo alteꝝ trahit ad pec-
candū.Vel eciā ſi hoc ipē non inten-
dat·tn̄ ipm̄ factū ē tale qđ de ſui racō
ne habet ꝙ ſit inductiuū ad pc̄cādū:
puta cū aliq̄s publice facit pc̄m vel
qđ habet ſimilitudinē peccati:tūc ille
q̄ h9moi actū fāt ꝓprie dat occaſioēz
ruine.Et hoc vocatur ſcādalū actiuū·
Scādalū autē paſſiuū ē quādo per
aliqđ v̄bum vel factū vni9 datur al-
teri cā peccandi:qn̄ et ꝑ̄ter intēcōem
opātis et ꝑ̄ter conditionem opis ali
q̄s male diſpoſit9 ex huiuſmoi ope
īducit̄ ad peccandum:puta cū aliq̄s
inuidet bonis alioꝝ.Et tūc ille q̄ fa-
cit huiuſmoi actū rcūm nō dat occa
ſionē quātū in ſe eſt.ſȝ ali9 ſumit oc
caſionē:ꝑ illđ·ro·vij·occaſiōe autē
accep̄ ⁊c̄.Vltra hoc qn̄q̄ȝ iſta ſcāda
la miſcētur in vno actu:vicȝ qn̄ ad
inductionē vni9 ali9 peccat:q2 tūc in
ꝑmo ē ſcādalū actiuū ⁊ ī ſecūdo paſ
ſiuū·Quādoq̄ȝ vero eſt ſcandalum
actiuum ſine paſſiuo:puta cum ali-
q̄s inducit verbo vel facto alium ad
peccādū et ille nō ꝯſentit·Qn̄q̄ȝ eſt
ſcādalū paſſiuū ſine actiuo:ſicut iā
dictum eſt.Et nota ꝙ ſcandalū ſem-
per includit racōem peccati:q2 ſpiri-
tualis ruina hoc de ꝑ ſe notat·Sci
endū ē tn̄.ꝙ diuſimode ſcādali pc̄m
ꝯtīgit·Nā ſcādalū actiuū ſemꝑ eſt
pc̄m in eo q̄ illđ facit:q2 vel ipm̄ op9
qđ fāt ē pc̄m:vel eciā ſi habeat ſpēz
pc̄i dimittēdū ē ꝑ ꝓpt̄ ꝓxi caritatē:ex
q̄ vnuſq̄ſq̄ȝ tenet̄ ſaluti ꝓximi ꝓui-
dere:⁊ ſic q̄ nō dimittit ꝯtra caritatē
agit.Poteſt tamē ſcādalum actiuū
eſſe ſine pc̄o alt̄ius qui ſcādaliſetur:
qn̄ ſciȝ ille qui poſſit ſcādaliſari non
ꝯſentit vt dictum ē·Scādalum eē
paſſiuū ſemꝑ ē peccatum in eo ſcilicȝ
qui ſcādaliſatur q̄uis nō ſemper il-
le peccet a quo occaſio ſcādali accipi
tur:ſicut cū aliquis ſcandaliſatur de
his q̄ alius benefacit·⁊c̄·Ex quib9
ſequitur:ꝙ in viris perfectis non re-
peritur ſcādalum·neq̄ȝ actiuū neq̄ȝ
paſſiuum.Qꝛ paſſiuum ſcandalum
in eis non cadat:aperte beatus Je-
roni9·teſtatur ſuper Mat·ca°·18·di-
cēs.Nota ꝙ qui ſcandaliſat̄ puul9
ē:maiores eīm ſcandala nō recipiūt.
Cui9 rationē aſſignat ſcūs thō·22ᵉ
q·43·ar·7·q2 nullus mouetur q̄ rei
īmobili firmiter inhēt:maioēs autē
ſiue perfecti ſoli deo inherēt:cui9 eſt
īmutabilis bonitas·Quia et ſi inhe-
rēt ſuis ꝑ̄latis non tamē inhēnt eis
niſi inq̄ntū illi inherent xp̄o:ſcdm̄ illđ
i·coꝛ·4·Imitatoēs mei eſtote:ſicut
⁊ ego xp̄i·Vnde quantūcumq̄ȝ vide-
ant alios inordinate ſe habere dāṡ

vel factis.ipſi a ſua rectitudine nō re/
cedunt:ſm illud p̄s. Qui confidūt ī
dn̄o ſicut mōs ſyon:n̄ cō.in eternū q̄
habitat in ihrl'm. Et iō in hijs q̄ pfecte
deo adherēt.ſcādalū paſſiuū nō īueni/
tur:ſ'm illd.pax multa diligētibꝫ le.t.
et n̄ ē illis ſcādalū. Nec obſtat illud
quod xp̄s petꝰ dixit.ſcādalū m̄ es:qꝛ
ibi ſcādalū large ponit̄ p q̄libet im/
pedimēto. Silr̄ nec pc̄ca venialia ha/
bent plenā ratione ſcādali:ſꝫ poteſt ī
eis ee̅ appropinq̄tio q̄dā ad ſcādalū.
Qn̄ eciā viri ſancti foris īpediūt a bo/
no ope nō ob hoc ſcādaliſant̄:qꝛ in ī/
teriori volūtate n̄ pn̄t īpediri q̄ miꝰ
in deū tēdāt:ſ'm illd ro.8. Neqꝫ mors
neqꝫ vita poterit nos ſepare a cari/
tate dei. Scādalū eciā actiuū in vi/
ris pfectis eſſe nō pt̄:qꝛ ad ipſos per/
fectos ptinet ea q̄ agunt ſm regulā
rationis ordinare:ſm illd p̄me ad cor.
14. Omnia honeſte ⁊ ſm ordinē fiāt
in vobis. Et ſi quid in eoꝝ maifeſtis
dictis vel factis ab hac moderatione
deſit.hoc puenit ex infirmitate hūa/
na ſcilicet modice et leuiter. Nec tn̄/
tum eſt vt ex hoc rationabiliter poſ/
ſit ab alio ſui peccandi occaſio. Qui
autem ſeipſum ſcādaliſat ſine occa/
ſione debita:ille eciam ſibiipſi cauſa
eſt peccati nō alius q̄ bene agit. Pe/
trus eciam n̄ ita grauiter peccauit vt
ſcandalum actiuū daret:qꝛ ex pieta/
te proceſſit factū ſuum vt dicit gal'2°:
licet gentiles nouiter ꝯuerſi ex hoc
paſſiue ſcādaliſabant̄. Et eciam ſm
auguſtinū magna vtilitas ideſeq̄/
bat̄:qꝛ vtilius exemplū reliquit pe/
trus patient̄ ſufferēdo īcrepationem
publicā p modico:q̄ paulus eā inſe/
rēdo. An āt ſpūalia exercitia ſint
ꝓpter ſcādalū dimittēda ſcūs thōs
reſpōdet v.ſup̄ ar.7.ſub diſtinctiōe
p̄mittens:q̄ iſta q̄ſtio intelligenda
eſt de ſcādalo paſſiuo:qꝛ michil peni/
tus eſt faciēdū cū ſcādalo actiuo:q̄d ſp
eſt vitādū tāq̄ malū ſimplicit̄. Con/
ſiderādū ē ergo:q̄d ſit dimittēdū ne
alius ſcādaliſet̄. Eſt āt in ſpūalibꝰ
bonis diſtinguēdū. Nā q̄dā boꝝ ſūt
de nc̄citate ſalutis:q̄ p̄termitti nō poſ/
ſunt ſine pc̄co mortali. Manifeſtū eſt
autem q̄ nullꝰ debet mortalit̄ peccare
vt alteriꝰ pc̄cm īpediat:qꝛ ſ'm ordinem
caritatis plꝰ dꝫ hō ſuā ſalutē ſpūa/
lem diligē q̄ alteriꝰ. Et ideo ea q̄ ſūt
de nc̄citate ſalutis p̄termitti nō de/
bent:ꝓpter ſcādalū vitādū. In hijs
āt ſpūalibꝰ bonis q̄ nō ſūt de nc̄cita/
te ſalutis.videt̄ adhuc diſtinguēdū:
qꝛ ſcādalū q̄d ex eis orit̄ qn̄qꝫ ex ma/
licia pcedit:cū ſciꝫ aliq̄ volūt īpedire
hꝰmoī bona.ſcādala ꝯcitādo:⁊ hoc ē ſc/
ādalū phariſeoꝝ q̄ de doctriā dn̄i ſcā/
daliſabāt̄. Q̄d eſſe ꝯtēpnēdū dn̄s do/
cet mat.15.dicēs. Sinite illos:ceci
ſūt ⁊ duces cecoꝝ. Qn̄qꝫ vero ſcāda/
lū pcedit ex īfirmitate vel ignorāti/
a.et huiuſmodi ē ſcādalū puſilloꝝ:
ꝓpter q̄d ſūt ſpūalia bona occultā/
da vel eciā īdū differēda vbi piculū n̄
īmineat:q̄uſqꝫ reddita racōe hꝰmoī
ſcādalū ceſſet. Si āt poſt redditā ra/
tionē hꝰmodi ſcādalū durēt.iā videt̄
ex malicia eſſe:et ſic ꝓpter ipm̄ n̄ ſūt
hꝰmoī ſpūalia opa dimittēda. Hic b.je/
roniꝰ dt̄.q̄ dimittēdū ē ꝓpter ſcādalū oē
q̄d pt̄ p̄termitti ſalua triplici veri/
tate:ſciꝫ vite iuſticie et doctrine. Et grḡꝰ
ſuper ezechielem dt̄. Si de veritate

ſcādalū ſumēt: vtili9 naſci pmittit ſcā
dalū q̄ veritas relinquat. Nichilo-
min9 ad ſedādū ſcādalū p aliq̄ ad-
monitionē vel piam excuſacōez ā ali
ter in manſuetudie ſpūs vel hūilē cog
nicōez ꝑpie ipſoꝛis: magis videt ſecu
rum ⁊ edificatoriū dūmō aliud non
obſiſtat. Et nota q̄ hec nō pua dif-
ficultatē includūt: viz q̄lit et qū hoc
ā illō fieri potiſſimū debeat. Conſtat
namq̄z q̄ viri pfecti ad mlta p loco
⁊ tpe tenent ꝑpter alioꝝ nedum im
pfcōez ſ; eciā q̄dāmodo pfectioēz. ad
q̄ alias nō tenēnt: vt ſciz impfectis
offendiculum nō ponant ſ; ipos poci
us edificēt: et nichiloi9 pfcōrib9 ſatiſ
faciant et ad altiora ſuſtollant. In-
ſup quō nedum criminalia ī huiuſ-
modi. ſ; ec̄ puide caueant venialia. ac
ꝓpriam ꝯſcientiā ſine murmure cuſ
todiant nec in aliq̄ ſcām caritatē le
dant. ꝑpt̄ quam ꝯſeruandā ⁊ nutriē
dā omnia fieri debent. hoc vtiq̄z labor
mer: ē anī donec pleni9 intrē in ſanctuari
um ſcripturaꝝ et planiorem ꝯueniē
tiam inueniam in dcīs et exemplis
ſcōꝝ. Quī ni fallar tāta diūſitas in
his pleꝝq̄z repitur: vt merito de ipis
illō iudic̄ v°. c°. dicat. Diuiſo ꝯtra ſe
ruben: magnaioꝝ repta ꝯtentio eſt.
Salua em̄ fide et iuſticia. tāto zelo
nōnūq̄ ec̄ pbati viri ꝯtra ſe mutuo
ꝯgrediūtur: vt q̄ſi federa caritatis vi
olaſſe nō ſine ſcandalo pluimorum
credant. Et vt tiendū eſt multi hoc
pacto a gratia exciderūt. ā nobilit̄ ī
via moꝝ ſe et alios ꝑpediuerūt: dū
ī his q̄ min9 ꝯſulte defendē conarēt̄
modum ā finē debitū nō ponētes. ad
alia ec̄ inepta q̄ non ꝑuidebant p-
lapſi fuerūt. Caute ergo pcedunt. q̄
ſ; vē hūilitatis normam ſe iſtituunt:
et in ea vſq̄z ad finem pſeuerāt.

Contra tēptationes gule ⁊ caſ-
trimargie. Ca. r.

Salomon. pū. 13. Venter ipiorū
inſaturabilis. Pſai. 23. Et ecce
gaudiū et leticia: occidere vitulos et
iugulare arietes: comedere carnem ⁊
bibere vinum. Comedamus ⁊ biba-
mus: cras em̄ moriemur. Nolite ſe-
duci in ſaturitate vētris. Ecc̄. vi. Eſ
ca vētri. et vēter eſcis: deus autē et
hūc et has deſtruet. Rō. xvi. Huiuſ
modi autē n̄ domino: ſ; ſuo vētri ſer-
uiūt. Philip. iij. Quorū deus vēt eſt.
pū. 21. Qui diligit epulas in egeſta
te erit: qui amat vinum et pinguia
n̄ ditabit. pū. xxiij. Noli eſſe in ꝯui-
uijs potatoꝝ. nec ī ꝯmeſſacōib9 eorū
q̄ carnes ad veſcēdum ꝯferūt: q̄r va-
cātes potibus et dātes ſimbola cōſu
mētur. Cui ve. cui9 pri ve. cui rixe. cui
fouee. cui ſine cauſa vulneā? cui ſuf
foſſio oculorum? Nonne his qui cō-
morantur in vino: et ſtudent calici-
bus epotādis? Ne intuearis vinum
quando flaueſcit: cum ſplenduerit in
vitro color eius. Ingreditur blāde:
ſed in nouiſſimo mordebit vt coluber:
et ſicut regulus venena diffundet.
Et prolapſus ī penis. dices ſcilicet
inferni. Quādo euigilabo: et rurſus
vina reperiam? Iob. xxviij. Sapi-
entia vero ubi inuenitur: et quis eſt lo-
cus intelligentie? Neſcit homo preci
um eius: nec inuenietur in terra ſua
uiter viuētium. Ecc̄i. 19. Vinum et
muliēs apoſtāre faciunt ſapiētes. i.
Teſſal. v. Nos qui diei ſu9 ſobri ſi9.